ŘEDITELSTVÍ SILNIC A DÁLNIC

Aktuální témata z pohledu životního prostředí řešená na ŘSD

XII. česko-slovenská konference
Doprava, zdraví a životní prostředí
Lednice, 22.-23.9.2026

Radek Kropelnický / vedoucí sam. odd. ŽP

Procesy EIA – aktuální praxe

- Stále se zvyšující požadavky na rozsah dokumentací EIA -> vyšší nároky na zpracovávané podklady pro EIA (např. studie bilancí zemin).
- Příklady nadstandartních požadavků ze ZZŘ - studie vlivu vibrací na hřbitovní hrobky v blízkosti silnice nebo průzkum všech domovních studní v celé šířce koridoru komunikace.
- Námitka systémové podjatosti KÚ -> "oblíbený" způsob zdržení procesu EIA ze strany veřejnosti
- Pravidelným požadavkem bývá monitoring složek ŽP

Novela zákona o ochraně ovzduší

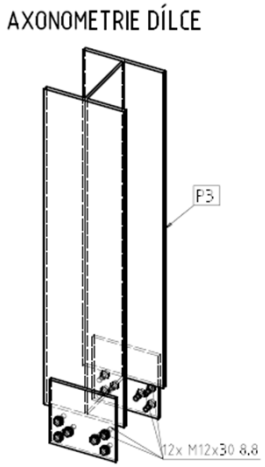
- Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší – proběhlo mezirezortní připomínkování a zákon je v Poslanecké sněmovně
- Převážně implementuje směrnici EP a Rady č. 2024/2881 z 23.10.2024, o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu
- Hlavní změnou je zpřísnění imisních limitů znečištění od 1.1.2030 – s tím nejde nic dělat ☹
- Pokud v letech 2026-2030 dojde k překročení nové mezní úrovně, musí se přijmout plány postupu v oblasti ochrany ovzduší pro dotčenou znečišťující látku
- ŘSD uplatnilo na MD 3 zásadní a 1 doporučující připomínku
- Zásadní je, co bude vnímáno jako definice „zanedbatelného vlivu“, tedy hodnocení příspěvku dálnice / silnice I. třídy k již překračovanému pozadí -> MŽP by mělo vydat vyhlášku
- MŽP bylo ze strany ŘSD upozorněno, že na formulaci definice závisí i případná blokace přípravy a realizace důležitých dopravních staveb

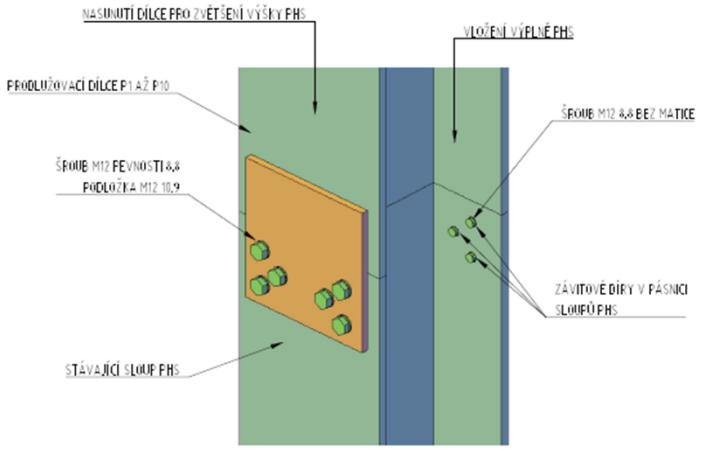
Novela zákona o ochraně ovzduší

Znečišťující látka	Doba průměrování	Imisní limit platný do 31. prosince 2029		Imisní limit platný od 1. ledna 2030	
		Hodnota a jednotka	Povolený počet překročení v kalendářním roce	Hodnota a jednotka	Povolený počet překročení v kalendářním roce
Oxid siřičitý	1 hodina	350 µg.m^{-3}	24	350 µg.m^{-3}	3
Oxid siřičitý	24 hodin	125 µg.m^{-3}	3	50 µg.m^{-3}	18
Oxid siřičitý	1 kalendářní rok	Není stanovena	Není stanoven	20 µg.m^{-3}	0
Oxid dusičitý	1 hodina	200 µg.m^{-3}	18	200 µg.m^{-3}	3
Oxid dusičitý	24 hodin	Není stanovena	Není stanoven	50 µg.m^{-3}	18
Oxid dusičitý	1 kalendářní rok	40 µg.m^{-3}	0	20 µg.m^{-3}	0
Oxid uhelnatý	maximální denní osmihodinový průměr[1)]	10 mg.m^{-3}	0	10 mg.m^{-3}	0
Oxid uhelnatý	24 hodin	Není stanovena	Není stanoven	4 µg.m^{-3}	18
Benzen	1 kalendářní rok	5 µg.m^{-3}	0	3,4 µg.m^{-3}	0
Částice PM_{10}	24 hodin	50 µg.m^{-3}	36	45 µg.m^{-3}	18
Částice PM_{10}	1 kalendářní rok	40 µg.m^{-3}	0	20 µg.m^{-3}	0
Částice $PM_{2,5}$	24 hodin	Není stanovena	Není stanoven	25 µg.m^{-3}	18
Částice $PM_{2,5}$	1 kalendářní rok	20 µg.m^{-3}	0	10 µg.m^{-3}	0
Olovo[2)]	1 kalendářní rok	0,5 µg.m^{-3}	0	0,5 µg.m^{-3}	0
Arsen[2)]	1 kalendářní rok	6,0 ng.m^{-3}	0	6,0 ng.m^{-3}	0
Kadmium[2)]	1 kalendářní rok	5,0 ng.m^{-3}	0	5,0 ng.m^{-3}	0
Nikl[2)]	1 kalendářní rok	20 ng.m^{-3}	0	20 ng.m^{-3}	0
Benzo[a]pyren[2)]	1 kalendářní rok	1,0 ng.m^{-3}	0	1,0 ng.m^{-3}	0

Metodika možného navyšování PHS

- Existují úseky komunikací (zejména dálnic), u kterých v čase hrozí nárůst dopravních intenzit -> nárůst hlukové zátěže
- V těchto situacích se ŘSD připravuje zvažovat možnost přípravy založení PHS k jejímu budoucímu navýšení
- Možná příprava sloupků vychází ze zpracované TES

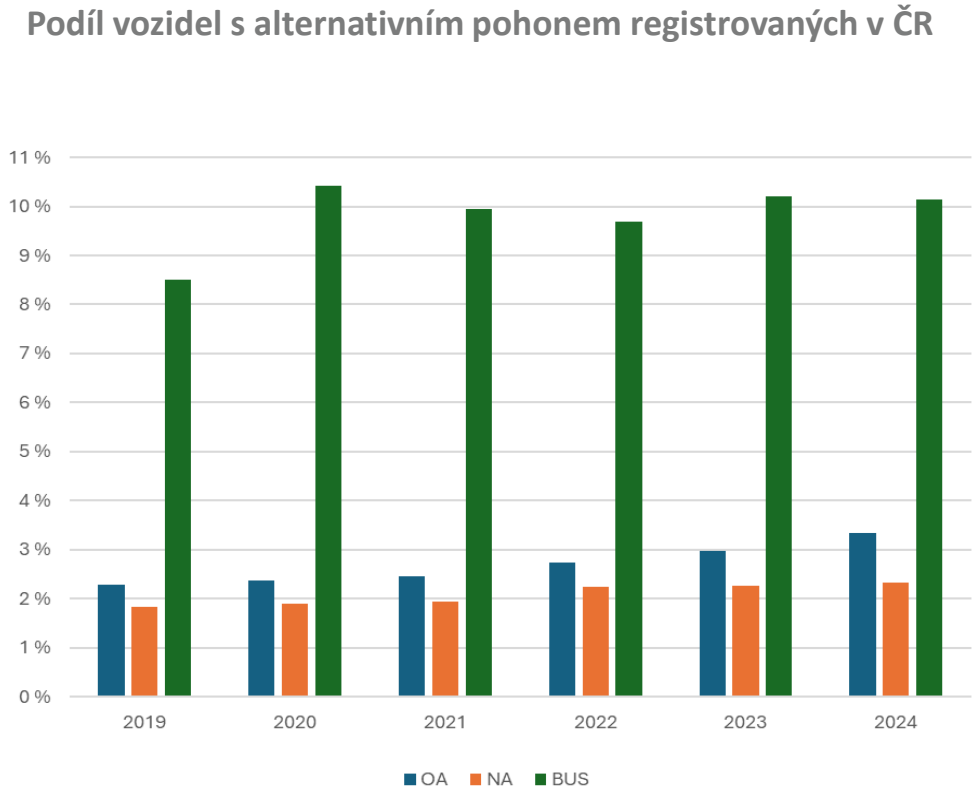

Zjištění aktuální dynamické skladby vozidlového parku a prognóza skladby vozidlového parku do roku 2055

- Vyhodnocení statické a dynamické skladby vozového parku se v České republice zpracovává v cca pětiletých intervalech a bylo provedeno v letech 2001, 2005, 2010, 2015, 2021 a 2026
- Aktuální dynamická skladba byla dokončena v dubnu 2026
- Dynamická skladba bude zveřejněna na stránkách ŘSD s. p.

Vozidla s alternativním pohonem

- Podíl „čistých“ vozidel v kategorii osobních automobilů každoročně pomalu narůstá, k radikálnímu posunu směrem k alternativním pohonům zatím nedošlo
- U nákladních automobilů je nárůst podílu vozidel s alternativním pohonem ještě pozvolnější.
- V kategorii autobusů došlo před rokem 2020 k výraznému rozvoji alternativních pohonů, díky němuž je jejich zastoupení v této kategorii stále vysoké; od roku 2020 však lze pozorovat spíše stagnaci s určitými meziročními výkyvy
- Celkové zastoupení alternativních pohonů ve statické skladbě vozového parku ČR se pohybuje stále pouze v jednotkách procent

Lehké pletivové konstrukce na ochranu ptáků a netopýrů

Jeden z prvních pokusů o síťové clony – co by se dalo zlepšit?

Lehké pletivové konstrukce na ochranu ptáků a netopýrů

- Mezinárodní projekt „Zachování bezpečných migračních koridorů pro létající obratlovce v Česko-Saském příhraničí“ – spoluúčast ŘSD při řešení projektu
- Vznik předpisu ŘSD „Lehké pletivové konstrukce na ochranu ptáků a netopýrů“ pro projektanty, podle kterého bude možné navrhnout ochrannou síťovou clonu místo klasické protihlukové stěny
- Předpis obsahuje základní požadavky na provedení a kvalitu konstrukce a všechny další potřebné technické parametry – dochází ke standardizaci clon ze sítí
- Na základě výstupů projektu budou specifikovány parametry clon:
  - velikost ok (5 x 5 cm)
  - doporučená výška stěny (4,5 m)
  - doplnění a rozmístění vizualizačních prvků

Monitoring účinnosti realizovaných opatření

Velmi důležitý nástroj, který dává zpětnou vazbu o účinnosti realizovaných opatření.

- **Monitoring probíhá ve třech fázích:**
  - před začátkem stavby – slouží ke zjištění výchozího stavu v území, aby bylo možné výsledky zjištěné v dalších fázích s čím srovnávat
  - v průběhu výstavby – zde už lze zaznamenávat případné změny a vlivy způsobené výstavbou
  - po uvedení do provozu – ověření, zda realizovaná opatření opravdu plní účel. Bývá rozdělen do několika časových období, a to 1 rok po uvedení do provozu a potom 3 – 5 let po uvedení do provozu, podle významnosti území. Důvodem je skutečnost, že nástup některých negativních vlivů stavby může být pomalý, to znamená že 1. rok se nemusí ještě plně projevit, ale při dalším monitoringu již negativní vliv může být významný.

- **Význam monitoringu:**
  - Zjištění účinnosti realizovaných opatření
  - Vyhnout se opakování opatření která neplní svůj účel
  - Zlepšení úrovně návrhů technických opatření
  - Zajištění efektivity mezi navrženými opatřeními a vynaloženými finančními prostředky

Příklady z monitoringu realizovaných opatření

Realizovaná tůňka s následnou snůškou vajíček skokanů (D47)

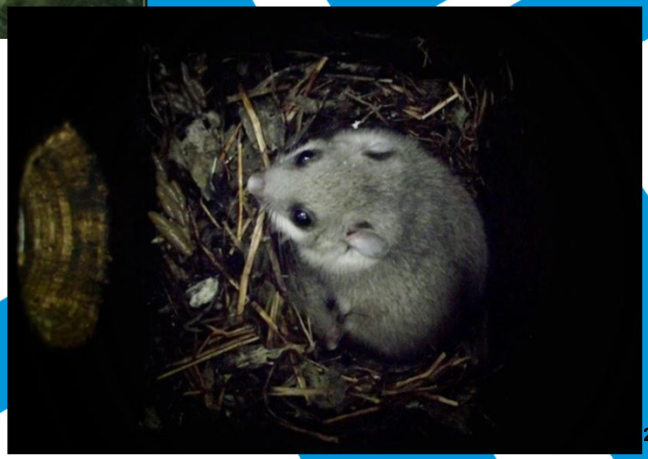
Příklady z monitoringu realizovaných opatření

Úprava břehu pro vytvoření hnízdních nor pro ledňáčka

Obsazené instalované budky

Problematika využití OZE na ŘSD

- Hlavní cíle využití OZE v prostředí ŘSD: snížení uhlíkové stopy a nákladů na energie, plnění legislativních požadavků a zvýšení energetické soběstačnosti ŘSD.
- Fotovoltaika: v úvahu přichází využití střech budov (některé instalace jsou již realizovány) či pozemků ŘSD, protihlukových stěn, vnitřních ploch mimoúrovňových křižovatek, prostorů před tunely a přístřešků na odpočívkách.
- Geotermální energie v tunelech: technologie může využívat ostění tunelů jako zdroj energie pro vytápění nebo chlazení. V prostředí ŘSD momentálně u pilotního projektu (D11 1109) využití GTE pro PTO a požární vodovod.
- Obnovitelný vodík: uvažovalo se o výrobě vodíku z elektřiny vyráběné prostřednictvím FVE na protihlukových stěnách. Praktické využití omezuje ekonomická efektivita, dostupnost vozidel, plnicí infrastruktura a otázka distribuce vyrobeného vodíku.
- Podmínky realizace: každý projekt musí řešit připojení k distribuční síti, využití nebo sdílení vyrobené energie, případnou akumulaci, bezpečnost, kybernetickou ochranu, monitoring a dlouhodobý servis.
- Rozhodování o konkrétních projektech však musí vycházet z ověřené technické proveditelnosti, aktuální ekonomiky a jasně definovaného způsobu využití vyrobené energie.

ESG reporting

- ŘSD se systematicky zabývá problematikou ESG od roku 2023
- Od roku 2024 ŘSD dobrovolně zpracovává Zprávu o odpovědném chování podniku podle Evropských standardů pro udržitelnost (ESRS).
- Dokumenty používané pro zpracování Zprávy:
  - Příručka pro podání zpráv dle evropské směrnice CSRD
  - Politiky pro všechny témata E, S, G a Ochrana dat
  - Analýza rizika odolnosti ŘSD vůči změnám klimatu
  - Strategie udržitelného rozvoje
- Co dále?
  - Vyhodnocení změn ve standardech ESRS a jejich aplikace do Zprávy o odpovědném chování podniku
  - Využívání nových technologií ke zvýšení efektivity podniku
  - Hledání cest pro výpočet emisí ve SCOPE 3
  - Úzká spolupráce s partnery
  - Realizace dekarbonizačního plánu

Děkuji za pozornost

+420 601 570 199

radek.kropelnicky@rsd.cz

ŘSD s. p., Čerčanská 2023/12, 140 00 Praha 4